

منطقه دوازده

ارزیابی تأثیرات اجتماعی طرح ساماندهی، بهسازی، نوسازی و احیای بافت تاریخی خیابان لاله‌زار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

منطقه دوازده

ارزیابی تأثیرات اجتماعی طرح ساماندهی، بهسازی، نوسازی و احیای بافت تاریخی خیابان لاله‌زار

مجری

هادی برغمندی

(مرکز علمی و تخصصی ارزیابی تأثیرات اجتماعی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی)

ناظر

دکتر علی جنادله

۱۳۹۷-۹۸

شناسنامه‌ی اتا (ارزیابی تأثیرات اجتماعی)

جدول مشخصات ارزیابی تأثیرات اجتماعی طرح ساماندهی، بهسازی، نوسازی و احیای بافت تاریخی خیابان لاله‌زار

نام مجری	مدت اجرا		نوع اتا							عنوان اتا	
			قلمرو جغرافیایی				بازه‌ی زمانی اجرا				
	پایان	شروع	شهری	فرا منطقه‌ای	منطقه‌ای	درون منطقه‌ای	بعد	حین	قبل		
هادی برغمدی	مرداد ۹۸	مهر ۹۷	✓							✓	طرح ساماندهی، بهسازی، نوسازی و احیای بافت تاریخی خیابان لاله‌زار

جدول مشخصات همکاران ارزیابی تأثیرات اجتماعی طرح ساماندهی، بهسازی، نوسازی و احیای بافت تاریخی
خیابان لاله‌زار

ردیف	نام خانوادگی	نام	تحصیلات	رشته‌ی تحصیلی	سمت
۱	برغمدی	هادی	دکتر	جامعه‌شناسی	مجری
۲	جنادله	علی	دکتر	جامعه‌شناسی	ناظر علمی
۳	زمانی	سیمین	کارشناس ارشد	علوم اجتماعی	مدیر اجرایی و همکار اصلی
۴	اسکندریان	غلامرضا	دانشجوی دکتر	جامعه‌شناسی	همکار
۵	ناهید	فرید	کارشناس ارشد	مدیریت	همکار
۶	طباطبایی	مروارید	دانشجوی دکتر	جامعه‌شناسی	همکار
۷	خستو	زهرا	دانشجوی دکتر	جامعه‌شناسی	همکار
۸	یادگاری	حسین	کارشناسی ارشد	جغرافیا و برنامه ریزی شهری	همکار
۹	نوحه خوان	میعاد	کارشناسی	علوم اجتماعی	همکار
۱۰	نوحه خوان	حامد	کارشناسی ارشد	تاریخ	همکار

صورت جلسه و تأییدیه اتاف طرح ساماندهی، بهسازی، نوسازی و احیای بافت تاریخی خیابان لاله زار

بسمه تعالی

صورت جلسه دفاع و تأیید پروژه "ساماندهی، بهسازی، نوسازی و احیای بافت تاریخی خیابان لاله زار"

تاریخ ۱۳۹۸/۰۶/۲۴

اعضای شورای تخصصی منطقه است عبارتند از:

- ۱- شهردار منطقه یا قائم مقام منطقه به عنوان رئیس شورا یا نماینده
- ۲- معاون اجتماعی و فرهنگی به عنوان دبیر شورا
- ۳- رئیس اداره پیوست اجتماعی یا نماینده او به عنوان ناظر اجرایی
- ۴- ناظر علمی اتاف
- ۵- معاون ذی ربط شهرداری منطقه به عنوان حامی یک و مجری اقدام مداخله ای (پروژه) یا نماینده او
- ۶- مدیر مطالعات منطقه و منشی شورا

ردیف	اعضاء شورا		سمت در شورا	نمره ارزیابی (۱۰۰-۰)	عنوان مسئولیت	امضاء
	نام خانوادگی	نام				
۱	سعادت	علی محمد	رئیس شورا	۹۰	شهردار منطقه	
۲	شاه میر	سعید	دبیر شورا	۹۵	معاون امور اجتماعی و فرهنگی	
۳	طائفه رستمی	مهديه	مسئول اتاف	۱۰۰	مدیر اداره مطالعات	
۴			ناظر اجرایی		نماینده اداره کل مطالعات اجتماعی و فرهنگی	
۵	جنادله	علی	عضو شورا	۹۵	ناظر پروژه	
۶	ارونقی	سعید	حامی ۱	۹۵	معاون حمل و نقل و ترافیک	

صورت جلسه دفاع طرح اتاف مزبور با ارزشیابی ۹۵ مورد تأیید است.

سپاس‌نامه

بر خود واجب می‌دانم از کسانی که در انجام این پژوهش، گروه اتا را مورد حمایت قرار دادند تشکر و قدردانی کنم. از جناب آقای دکتر سعادت (شهردار محترم منطقه ۱۲ تهران) برای حمایت‌هایشان از حوزه‌ی اجتماعی و همراهی‌شان در فرایند اجرای طرح سپاسگزارم. از جناب آقای شاه‌میر (معاون محترم اجتماعی و فرهنگی منطقه ۱۲ شهرداری تهران)، سرکار خانم رستمی (مدیر محترم مطالعات منطقه ۱۲ شهرداری تهران)، جناب آقای دکتر حسینی (معاون محترم برنامه‌ریزی و توسعه شهری)، جناب آقای مهندس ارونقی (معاون محترم حمل و نقل و ترافیک)، سرکار خانم رضائیان و سرکار خانم غفاری (کارشناسان محترم اداره مطالعات منطقه) برای همراهی‌شان سپاسگزارم. در نهایت سپاس فراوان از جناب آقای دکتر جنادله که اگر همراهی، هم‌فکری و راهنمایی‌های ایشان نبود این طرح به سرانجام نمی‌رسید.

برغم‌دی

شهریور ۱۳۹۸

خلاصه‌ی مدیریتی

مقدمه

عکس‌ها و فیلم‌های تهران قدیم، به نوعی بیانگر سرزندگی و پاکیزگی شهر تهران هستند. در این عکس‌ها آنچه کمتر دیده می‌شود، وجود ماشین‌ها در خیابان‌های اصلی شهر است. اما زمانی که بر تعداد ماشین‌های شخصی افزوده شد و این سیاست در پیش گرفته شد که برای افزایش رفاه شهروندان، هر خانواده ایرانی می‌تواند یک خودرو داشته باشد، بر تعداد ماشین‌ها در سطح شهر و شهرهای بزرگ افزوده شد. در حالیکه گمان نمی‌رفت، وجود ماشین‌ها و افزایش آنها چگونه در مدت زمان کوتاه چهره‌ی بصری، کالبدی و حتی زیست محیطی شهر تهران را تغییر خواهد داد و به فضایی بیگانه با نیازهای روانی و تعاملی انسان تبدیل خواهد کرد.

با افزایش خودروها، نیاز خودروها بیشتر از نیاز انسانها مد نظر قرار گرفت، نیاز به معابر، بزرگراه‌ها، پل‌ها بیشتر شد به طوری که برای رفع این نیاز بسیاری از خانه‌های قدیمی و حتی ارزشمند تخریب شدند، بسیاری از درختان بریده شدند تا راه را برای عبور بیشتر ماشین‌ها باز گردد.

در تهران امروز ماشین‌ها بر زندگی اجتماعی انسان‌ها چیره شده‌اند و باعث توجه کمتر به پیاده‌روها، مراکز تاریخی، فرهنگی و هویتی شهر شده‌اند. مسافران بنا بر فرهنگ "ماشین سواری" بی‌تفاوت از داخل ماشین به سردر بناهای تاریخی و فرهنگی نگاه کرده و از روبروی آن‌ها گذر می‌کنند.

اگر تردد در خیابان، هدف اصلی خیابان باشد، محققان شهری و ناظران به طور فزاینده‌ای به تصور خیابان به عنوان یک فضای اجتماعی و نه فقط یک مجرا برای حرکت توصیه می‌کنند. خیابان وجودی اجتماعی بوده و طراحی آن منعکس کننده برخی از انگیزه‌های اجتماعی و فرهنگی است؛ خیابان ارتباطی را میان ساختمان‌ها ایجاد می‌کند، پیوند میان مردم را فراهم می‌سازد و ارتباطات و تعاملات را آسان می‌کند. جاکس تعریفی بیشتر جامعه‌شناختی از خیابان ارائه می‌دهد، او بیان می‌کند: خیابان یک شاه‌راه شهری مرکزی است، عرصه‌ای که در آن غریبه‌ها با یکدیگر مواجه می‌شوند و با اندازه و ناهمگنی زندگی شهری، به صورت چهره به‌چهره کنار می‌آیند (علیخواه، ۱۳۹۳: ۲۴).

این رویکردها به شهر به نوعی بیانگر اهمیت حرکت انسانها در خیابان‌ها است. در واقع خیابان‌ها با حرکت انسان‌ها معنی می‌باید و بعد اجتماعی خیابان در برقراری تعاملات و ارتباطات شهروندان به عنوان عنصر مهم در هویت بخشی به خیابان، مورد توجه قرار می‌گیرد. این در حالی است که با تسخیر خیابان‌های تهران توسط ماشین‌ها، حرکت عابران پیاده و پیاده‌راه سازی نیز کمتر مورد توجه قرار گرفته است. در حالی که پیاده راه به عنوان یکی از اشکال خیابان "محل حضور همه شهروندان و مشارکت آنان در زندگی جمعی‌شان است. این فضاها در مقیاس همه شهر عمل کرده و پذیرای گروه‌های مختلفی از

شهروندان هستند. پیاده‌راه‌ها علاوه بر نقش ارتباطی و دسترسی، مکانی امن و راحت برای تماس اجتماعی، گردش و تماشا و ... فراهم می‌آورد (کاشانی‌جو، ۱۳۸۹: ۵۴). اما جای خالی این عنصر شهری می‌تواند پیامدهای اجتماعی زیادی به همراه داشته باشد. پیاده‌راه‌ها با نقش‌های اجتماعی که دارند می‌توانند تاثیر مطلوبی را در محیط شهری داشته باشند، فضاهای فراغتی شهروندان را تأمین کنند و در کنار آن احساس آرامش در رفت و آمد در مکان‌های امن را به ارمغان بیاورند. پیاده‌راه‌ها می‌توانند جایگاه تعاملات اجتماعی باشند و موازی با برقراری تعاملات، هم‌بستگی و هماهنگی اجتماعی را نیز افزایش دهند.

با پیاده‌راه‌سازی خیابان لاله‌زار، از جنبه‌های صنعتی بازارهای موجود در محدوده طرح کاسته شده و به جنبه‌های مصرفی و لوکس آن افزوده می‌گردد. هم‌چنین ایجاد اصناف فرهنگی و هنری در محدوده‌ی طرح، موجب تقویت حضور بازدیدکنندگان و مشتریان در آخر هفته‌ها و سپری شدن اوقات فراغت‌شان در خیابان می‌گردد. پیاده‌راه‌سازی لاله‌زار موجب افزایش حضور شهروندان در این محدوده به‌صورت پیاده و سپری نمودن اوقات فراغت آنان با خرید و استفاده از امکانات فرهنگی و هنری موجود می‌گردد (عسگری و زمان‌زاده، ۱۳۹۰).

اما پیاده‌راه‌سازی لاله‌زار به عنوان اقدام توسعه‌ای در عمل با مسائل شهری و منافع گروهی از اجتماعات انسانی در تضاد قرار دارد. خیابان لاله‌زار واجد تنوعی از ویژگی‌های تاریخی، هویتی و فرهنگی و از سوی دیگر دارای کاربری تجاری است که منافع گروهی از صنف الکتریکی را در بر می‌گیرد، حضور این صنف و هویت تاریخی و فرهنگی این خیابان در کنار یکدیگر ناسازگاری، فعالیت و عملکردهای متناقضی را ایجاد کرده است و پیاده‌راه‌سازی و احیای بافت تاریخی و فرهنگی این خیابان می‌تواند بر این تضاد دامن بزند و وضع موجود بعد از اجرای طرح نه تنها بهبود نیابد بلکه منجر به شکل‌گیری ابعاد وسیعی از مسائل انسانی، اجتماعی و اقتصادی گردد مصاحبه‌های اکتشافی صورت گرفته با برخی از مسئولان و پژوهشگرانی (به‌طور مثال مهندس عسگری که در سال ۱۳۹۱ پژوهشی را در خصوص پیاده‌راه‌سازی خیابان لاله‌زار در سال ۱۳۹۱ انجام داده است) نشان از آن دارد که مخالفت و مقابله‌ی برخی از اصناف همچون صنف الکتریکی توانسته است در مواردی از انجام اقداماتی در این خیابان توسط شهرداری جلوگیری نماید. این برخورد قهری می‌تواند عوامل فراوانی داشته باشد، که تضاد منافع، بی‌اطلاعی از اقدام طراحی شده، داشتن تجربه‌های ناموفق و ... بخشی از این عوامل هستند.

ویژگی مهم خیابان لاله‌زار در پتانسیل‌های فرهنگی و تاریخی است که در خود جای داده است. تاریخ و گذشته‌ی لاله‌زار نیز بیانگر قطب فرهنگی این محله و خیابان در شهر تهران است. محدوده بافت فرهنگی و تاریخی لاله‌زار متشکل از تئاتر ملی، تئاتر دهقان، تئاتر نصر و تئاتر پارس و بعدها تئاتر حافظ نو و یاس در این خیابان هستند که این خیابان را به خیابان کانون تئاتر و سینما و هنرهای نمایشی تهران تبدیل

کرده‌اند، به علاوه در گذشته نیز مغازه‌ها و فروشگاه‌های این خیابان، محل فروش مصنوعات لوکس بودند که به نوعی مصرف‌گرایی را به یکی از عناصر شهرنشینی مبدل می‌ساخت. وجود ساختمان‌های مدرن با معماری‌های سنتی و مدرن مانند خانه بوشهری و گراند هتل معماری و ارزش فرهنگی و تاریخی این خیابان را نیز بیشتر می‌کند. "خیابان لاله‌زار یکی از کانون‌ها مهم و در دوره‌ای شاید مهم‌ترین کانون فرهنگی تهران بوده است و این مهم‌ترین ارزشی است که در این خیابان می‌توان یافت. زمانی بود که بهترین سینماهای پایتخت در خیابان لاله‌زار قرار داشتند و بهترین فیلم‌ها در این سینماها نمایش داده می‌شدند، زمانی بود که آراسته‌ترین و زیباترین مغازه‌های تهران که نفیس‌ترین کالاها را از هر نوع عرضه می‌کردند، در لاله‌زار گرد آمده بودند، زمانی بود که عصرها و روزهای تعطیل که مردم تهران از کار فراغت داشتند، همراه با خانواده سری به خیابان لاله‌زار می‌زدند و با رفتن به سینما و تئاتر و خوردن بستنی و قدم زدن و تماشای ویتترین‌ها و ساختمان‌های آراسته و شیک، چند ساعتی از اوقات فراغت خویش را سپری می‌کردند، اکنون لاله‌زار می‌تواند با محتوای بسیار غنی‌تر و فرهنگی‌تر چنین نقشی را در پیکر تهران امروزی بر عهده بگیرد" (پولاوند، ۱۳۸۹: ۳۴۹). "هیچ گذرگاهی، به اندازه‌ی لاله‌زار فضاهای فرهنگی ندارد، لاله‌زار با حدود ۱۵ هزار متر مربع فضای فرهنگی" (پولاوند، ۱۳۸۹: ۲۷۰) می‌تواند تبدیل به گذرگاه فرهنگی تهران گردد. گذرگاه فرهنگی "یعنی گذرگاه نشاط، گذرگاه زندگی و مرکز توضیح فرهنگ اصیل ایرانی و این هیچ جایگاهی ندارد جز در لاله‌زار" (پولاوند، ۱۳۸۹: ۲۷۲).

در واقع می‌توان لاله‌زار را تجلی مدرنیته و مهم‌ترین مکان گردشگری شهروندان تهرانی دانست، مکانی که شهرنشینی را با مصرف‌گرایی، تلفیق معماری سنتی و مدرن، هتل‌ها، تئاترها، سینماها و فعالیت‌های فرهنگی و روشنفکرانه به خوبی به تصویر می‌کشد، اما با تمام پشتوانه تاریخی و فرهنگی خیابان لاله‌زار این خیابان امروزه محل استقرار صنف الکتریکی شده است. به گونه‌ای که در مراجعه به این خیابان می‌توان شاهد تردد سریع عابران (خریداران و فروشندگان)، سروصدای ناشی از عبور مداوم موتورسوران و... بود.

علاوه بر این، قدم زدن در این خیابان و مشاهده بناهای تاریخی و هویت تاریخی این خیابان، ذهن انسان را با این چالش مواجه می‌کند که چگونه این خیابان با وجود بناهای تاریخی و فرهنگی‌اش، با عملکرد و فعالیت‌های تجاری می‌تواند زیست و حیات اجتماعی داشته باشد. این بناهای تاریخی و فرهنگی با به رخ کشیدن معماری مدرن و سنتی‌شان سخن از داستان‌های دیگری از گذشته دارند، داستان شلوغی و سروصدای ناشی از گفتگوهای روشن‌فکرانه در دهه ۳۰ و سروصدای افرادی که برای دیدن فیلم، تئاتر و گذران اوقات فراغت خود (بیشتر در دهه ۴۰) به این خیابان می‌آمدند. بافت و هویت تاریخی خیابان لاله‌زار بیانگر ارزش تاریخی و فرهنگی این خیابان است، در حالی که این خیابان در گذشته کانون روشنفکری و فرهنگی در ایران بوده است اما با گذشت زمان و تحولات سیاسی و اجتماعی

باعث ایجاد کاربری‌های فرهنگی برای اقشار طبقه‌ی پایین جامعه و در ادامه ایجاد کاربری تجاری در این خیابان بوده است که با هویت تاریخی آن در تضاد قرار می‌گیرد. در واقع یکی از مسائل اجتماعی که این خیابان با آن مواجه است، همجواری ناخوشایند میان فعالیت‌های تجاری در بافت تاریخی و فرهنگی است. همین امر آسیب‌های اجتماعی را نیز بر این خیابان تحمیل کرده است، از جمله مسائل محله‌ی فردوسی "طلاق، زنان سرپرست خانوار، زنان خیابانی، کودکان کار و خیابان، کارتن‌خواب‌ها و افراد بی‌خانمان و اعتیاد است (سلامت، ۱۳۸۸). یکی از مسائل خیابان لاله‌زار که تبدیل به مرکز تجاری شده است این است که در روزهای تعطیل و ساعات پایانی شب هم‌زمان با پایان ساعات کاری کسبه، این خیابان به مانند برخی از دیگر از خیابان‌های منطقه که با پدیده‌ی شب‌مردگی مواجه است، به محل مناسبی برای تجمع افراد آسیب‌پذیر تبدیل می‌شود. به علاوه افزایش کاربری تجاری در خیابان باعث فقدان امکان مراد و تعامل اجتماعی به دلیل ازدحام و کیفیت نازل محیطی شده است (بعد پویا شهر، ۱۳۹۶؛ اداره‌ی پژوهش‌های کاربردی دانشگاه تهران، ۱۳۹۰). در حالی که یکی از کارویژه‌های پروژه‌ی ساماندهی، بهسازی و نوسازی خیابان لاله‌زار بهبود شرایط خیابان لاله‌زار و کاهش برخی مسائل اجتماعی می‌تواند باشد.

از سوی دیگر از آنجایی که هر عملکرد اجتماعی دارای کارویژه و منافع خاص خود است، این همجواری تضاد منافع گروهی از اصناف الکتریکی و منافع عمومی و جمعی شهروندان را به همراه دارد. تضاد منافع به مرور می‌تواند منجر به فرسایش بخشی از مناسبات و فعالیت‌هایی شود که از قدرت اجرایی و عملکردی پایینی برخوردار هستند، چنانکه در خیابان لاله‌زار صنف الکتریکی بعد از انقلاب در این خیابان چنان توسعه یافته است که به راحتی نمیتوان سخن از تغییر و یا جابه‌جایی این صنف از این خیابان را مطرح کرد.

این مسئله را نباید در نظر دور داشت که این طرح می‌تواند همانطور که منافع عمومی را با احیای بافت فرهنگی و تاریخی خیابان بازنمایی و تامین کند، می‌تواند منافع گروهی از صنف الکتریکی که سال‌های متمادی در این خیابان به کسب و کار مشغولند را به مخاطره بیندازد و حتی منجر به نارضایتی و تأثیرات منفی بر معیشت و وضعیت زندگی این گروه گردد. از آنجائی که یکی از هدف‌های ارزیابی تأثیرات اجتماعی "بررسی پتانسیل‌های اجتماعی پذیرش پروژه‌های شهری، بررسی دلایل ضعف یا قوت این پتانسیل‌ها و در نهایت ارائه سازوکارهای علمی برای تقویت پذیرش اجتماعی پروژه‌های شهری است" (علیخواه، ۱۳۹۳)، این مسئله مطرح می‌شود که این پروژه تا چه میزان می‌تواند منافع اقتصادی و معیشت اصناف مستقر در خیابان را به مخاطره بیندازد و تحت تأثیر قرار دهد. آیا ایجاد پیاده‌راه منجر به تضاد بیشتر میان فعالیت‌های تجاری و فرهنگی نمی‌گردد؟ و همواره با این دغدغه هستیم که این طرح چگونه می‌تواند تعارض میان بافت تاریخی و فرهنگی و بالطبع آن فعالیت‌های فرهنگی را با عملکردهای تجاری حل کند و به سازگاری میان آنها منجر گردد؟

در واقع در حین انجام پروژه و پس از آن، ایجاد اختلال در فعالیت اصناف خیابان لاله‌زار از جمله مسائل و مشکلاتی است که نارضایتی بسیاری را در کسبه دامن می‌زند، کاهش درآمد اصناف، کاهش در ارزش سرفلی و اجاره‌بها باعث شکل‌گیری تلاش مالکان واحدهای تجاری برای ممانعت از اجرای پروژه می‌گردد. طرح بازسازی و پیاده‌راه‌سازی خیابان لاله‌زار نه تنها باعث کاهش مشتریان آنها خواهد شد و از آنجائی که هیچ جایگزین دیگری برای جابه‌جایی کسبه در نظر گرفته نشده است، به مرور با مقاومت و مخالفت‌های متعدد این صنف روبرو خواهیم بود. چنانچه " این صنف شبکه‌ای از نقش‌ها و روابط شغلی را در محدوده‌ی لاله‌زار به وجود آورده و نحوه عملکرد آن به این صورت است که بخش عمده‌ای از کالاهای مورد نیاز اصناف مستقیماً توسط خود آنها از تولید کنندگان و یا واردکنندگان خریداری و در این محدوده به متقاضیان عرضه می‌گردد و با توجه به اینکه در این محدوده عملکردهای انباری و نگهداری کالا، فروشگاه‌ها و نمایشگاهی واحدهای صنفی در کنار هم استقرار یافته است مجموعه‌ای از روابط و نقش‌های شغلی مانند انبارداری، حمل و نقل و تخلیه و بارگیری در این محدوده شکل گرفته و علاوه بر مالکان واحدهای تجاری مشاغلی مانند نگهبانی و سرایداری، باربری (موتوری‌ها، چرخی‌ها، وانتی‌ها) ویزیتوری و... در این محدوده مشغول به فعالیت بوده و بخشی از آنها نیز در واحدهای صنفی و کاربری‌های انباری عمدتاً به شکل مجردی و خانه‌های کارگری ساکن هستند" (بعدپویاشهر، ۱۳۹۶). بنابراین اما می‌تواند راه‌کارهای کاهش صدمات و جبران خسارات را مورد بررسی قرار دهد و وارد گفتگو با مالکان واحدهای تجاری به عنوان زیان دیدگان این پروژه گردد.

از سوی دیگر یکی از مسائلی که این طرح با آن مواجه است جابه‌جایی صنف بزرگ الکتریکی از این خیابان است، امکان جابه‌جایی صنف الکتریکی در صورتی می‌تواند در بلند مدت اتفاق افتد، که شهرداری تهران در راستای توسعه این طرح برخی از املاک را به تملک خود درآورد، در این صورت شهرداری تهران نیز با مشکلات مالی و مباحث حقوقی و تملک بسیاری مواجه خواهد بود. علاوه بر این بناهای فرهنگی و تاریخی این خیابان نیز در تملک شخصی افراد هستند که شهرداری تهران برای احیا این بناها نیازمند مذاکره و گفتگو با این مالکان است. به عنوان مثال، سینما رودکی (متروپل سابق) در تملک فردی با نام آقای بهبهانی است که در طی انجام مطالعات مقدماتی توسط گروه پژوهش با ایشان گفتگو صورت گرفته است و تلاش شده است در قالب تسهیلگری ارتباط ایشان با مدیران شهری برقرار گردد تا این سینما بتواند همچون گذشته به فعالیت خود ادامه دهد.

همانطور که مطرح شد، وجود صنف الکتریکی و قدرت اقتصادی و صنفی آنها می‌تواند مسائل و مشکلاتی را برای این طرح ایجاد کند. یکی دیگر از مسائل مربوط به این صنف، مسائل ترافیکی است که بارگیری این صنف در خیابان لاله‌زار و رفت و آمد مشتریان و کسبه، بر بار ترافیکی محدوده افزوده و رفت و آمد عابران را نیز با مشکل مواجه کرده است. بنابراین نظام حرکتی و دسترسی این خیابان از جمله

مسایلی است که در طرح ارائه شده باید مورد توجه قرار گیرد. با توجه به اینکه این خیابان یکی از محورهای مهم شهری است و تنها دسترسی از جنوب به شمال را فراهم می‌کند و این خیابان و خیابان‌های اطراف آن مانند سعدی و جمهوری نیز دارای طرح ترافیک هستند، البته باید به این نکته اشاره کرد که در مشاهدات میدانی بار اصلی ترافیک از شمال به جنوب و عکس را دو خیابان سعدی و فردوسی در دو طرف لاله‌زار برعهده دارند. از سوی دیگر و با وجود شرایط فعلی پیاده‌راه‌سازی خیابان لاله‌زار می‌تواند باعث اختلال در دسترسی مشتریان خیابان لاله‌زار گردد و حتی بار ترافیکی خیابان‌های اطراف مانند سعدی، جمهوری و فردوسی را نیز افزایش دهد. باید این مهم را در نظر داشت که با پیاده‌راه‌سازی لاله‌زار چه راه‌حلی برای کاهش بار ترافیکی خیابان‌های اطراف و دسترسی به مغازه‌های این خیابان وجود دارد، آیا این راه‌حل‌ها می‌توانند در راستای منافع کسبه خیابان لاله‌زار قرار گیرند تا مشتریان خود را از دست ندهند و مسیر حرکت در منطقه ۱۲ را برای شهروندان تهرانی با ترافیک سنگین و هزینه‌های سوخت ناشی از این ترافیک مواجه نسازد.

اگرچه به نظر می‌رسد با توجه به ماهیت پروژه ساماندهی، بهسازی و نوسازی خیابان لاله‌زار، بیشتر پیامدهای مثبت این اقدام توسعه‌ای نمود پیدا کند، و به "اعاده‌ی اعتبار فرهنگی خیابان لاله‌زار به عنوان یکی از مراکز اصلی گذران اوقات فراغت در پایتخت، تبدیل تدریجی خیابان لاله‌زار به یکی از مراکز خرید پر رونق شهر در قالب خرده‌فروشی با تأکید فرهنگی عرضه کالاها و خدمات و نیز استفاده از ارزش‌های معماری، مکانی و تاریخی خیابان لاله‌زار در جهت ایجاد یک محیط شهری جذاب و پرمحتوا که زمینه‌ی ارتباط فرهنگی در آن غنی می‌باشد" (پولاوند، ۱۳۸۹) کمک کند. اما با این حال شناخت محیط اجتماعی پروژه، موانع و مشکلات تحقق اهداف و نتایج قابل انتظار آن، عوامل موثر بر چگونگی نگرش‌های ساکنان و ذی‌نفعان اصلی طرح و میزان و چگونگی استفاده آن‌ها از خدمات و مزایای پیش‌بینی شده در طرح، مکانیزم‌های تحقق پایداری پروژه در اجتماع محلی و سایر عوامل و شرایط پیش‌بینی نشده در روند اجرا و مدیریت آن به منظور ارائه‌ی راهکارهای اصلاح و ارتقاء پیامدهای مطلوب پروژه مسائل مهمی است که در این طرح باید به آن پرداخته شود.

اهمیت این پروژه زمانی دوچندان می‌گردد که این اقدام علاوه بر هدف‌های کالبدی، دارای هدف‌های اجتماعی و فرهنگی فراوانی است. افزایش تعاملات و همبستگی اجتماعی، غنی‌سازی اوقات فراغت، کاهش آسیب‌های اجتماعی، احیای بخشی از هویت تاریخی و فرهنگی شهر تهران و هویت‌بخشی تاریخی، افزایش امنیت شهری و ارتقاء کیفیت زندگی عمومی و... برخی از اهداف پروژه‌ی مذکور است. در حالی که در کنار این اهداف، تضاد منافع گروهی، تضاد منافع اجتماعی و عمومی، تعارض و ناسازگاری میان بافت و فعالیت‌های تجاری، فرهنگی و تاریخی را شاهد هستیم. بنابراین پرسش اصلی این پژوهش

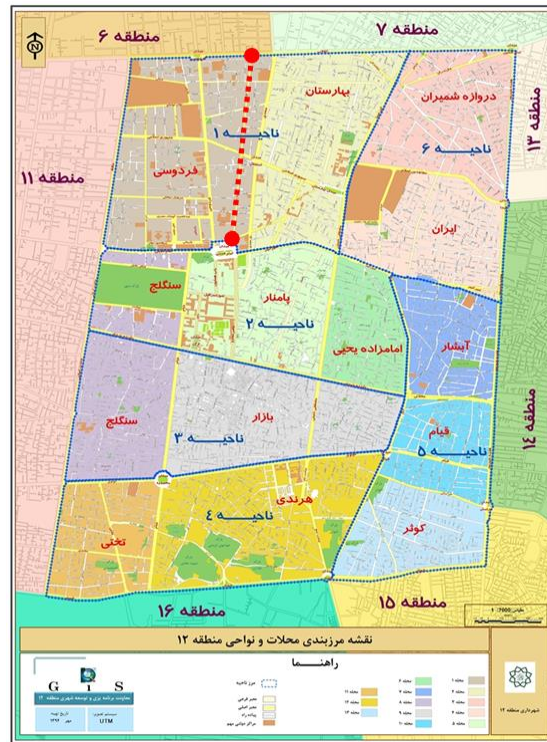
اینگونه قابل طرح است که: پیاده راه‌سازی و احیای بافت تاریخی و فرهنگی لاله‌زار با هدف ساماندهی، بهسازی و نوسازی خیابان لاله‌زار چه پیامدهای اجتماعی و فرهنگی را خواهد داشت؟

معرفی اقدام توسعه‌ای

اقدام مورد بررسی در این اتا، «ساماندهی، بهسازی، نوسازی و احیای بافت تاریخی خیابان لاله‌زار» است. لازم به ذکر است که در حال حاضر کد پروژه‌های با این عنوان در دستور کار شهرداری منطقه ۱۲ وجود ندارد و طرح مورد اشاره تحت عنوان «پیاده‌راه‌سازی خیابان لاله‌زار» در اسناد مالی شهرداری منطقه ۱۲ در سال ۱۳۹۷ شناسایی می‌گردد. به پیشنهاد پژوهشگر اتا و موافقت شهرداری منطقه، مقرر شده است دایره اجرای اتا بیش از کدپروژه تعریف شده باشد.

اقدام توسعه‌ای مورد بررسی در این طرح در نگاه نخست ماهیتی ترافیکی دارد. زیرا در طرح مورد نظر پیاده‌روسازی به اصلاح الگوی تردد و افزایش امنیت عابران پیاده منجر می‌گردد. اما با نگاهی دقیق‌تر مشخص می‌شود که هدف از اجرای این طرح، ترمیم و احیای بافت تاریخی، تغییرات در معماری و المان‌های شهری برای نمود بافت تاریخی لاله‌زار و نیز احیای بافت فرهنگی، راه اندازی تماشاخانه، سینما، تئاتر و جذب افراد و گروه‌های فرهنگی است. پس این اقدام در عمل دارای ماهیت تاریخی، زیباسازی و فرهنگی نیز هست.

منطقه ۱۲ با وسعت ۱۶۰۰ هکتار، ۸۰ درصد وسعت باروی دوم و همین نسبت از بناها و فضاهای واجد ارزش‌های هویتی تهران را در خود جای داده است. منطقه ۱۲ به نوعی «مرکز تاریخی» تهران بزرگ است. این منطقه به ۶ ناحیه تقسیم شده است که محدوده اقدام توسعه‌ای مورد نظر (خیابان لاله‌زار) در ناحیه ۱ واقع شده است. خیابان لاله‌زار با جهت شمالی جنوبی، یکی از راسته‌های تجاری شهر تهران است که به موازات خیابان‌های فردوسی و سعدی از میدان امام خمینی تا خیابان انقلاب امتداد یافته است. این خیابان توسط خیابان جمهوری به دو قسمت شمالی (لاله‌زار نو) و جنوبی تقسیم شده است. طول کل خیابان لاله‌زار که موضوع احیای آن مطرح است ۱۶۵۰ متر است. خیابان لاله‌زار که به صورت نقطه‌چین قرمز رنگ در تصویر زیر جانمایی شده، در محله فردوسی - لاله‌زار واقع شده است.

تصویر ۱: موقعیت خیابان لاله‌زار در نقشه‌ی منطقه‌ی ۱۲ شهر تهران

خیابان لاله‌زار بورس محصولات الکتریکی، کوچه برلن و مهران بورس پوشاک و بچگانه، کوچه رفاهی بورس خنچه عروس و خیابان‌های سعدی و فردوسی در حاشیه محدوده مطالعه به ترتیب به عنوان بورس الکتروموتور و چاپ و فروش شیرنگ شناخته می‌شوند. راسته‌های مذکور به رغم تمایز مکانی، در بخش‌هایی از هر یک از راسته‌ها در هم تداخل دارند. در کل ۵۷۴۵ مکان یا واحد فعالیتی در این راسته‌ها موجود بوده است، که از این تعداد ۲۰۷۳ واحد در بر اصلی لاله‌زار جنوبی، ۳۷۵۴ واحد در بر اصلی لاله‌زار و کوچه‌های منتهی به آن و ۱۹۹۱ واحد در کوچه‌های برلن-مهران و رفاهی استقرار داشته‌اند (عسکری و زمانزاده، ۱۳۹۰: ۱۹).

پروژه‌های محرک توسعه در محور لاله‌زار در راستای الگوها و سیاست‌های ۵ گانه تعریف شده در قسمت چهارچوب طراحی شهری بوده و شامل پروژه‌های ارتقاء دسترسی و حرکت، ساماندهی عرصه‌های همگانی، ارتقاء کیفیت بافت، ایجاد محرک‌های اقتصادی، جابجایی یا تغییر کاربری صنوف ناسازگار و فعالیت‌های تبلیغی ترویجی هستند. در تمامی مطالعات و اسناد فرادست به آن اشاره شده است و نقطه مشترک تمامی آن هاست؛ قرار گرفتن محدوده لاله زار جنوبی و لاله‌زار شمالی در محدوده موسوم به مرکز تاریخی شهر تهران و لزوم حفظ و احیای سرزندگی شهری در آن است. منطبق بر همین سیاست و چشم انداز کلان که برگرفته از سند چشم انداز تهران ۱۴۰۴ و طرح جامع شهر تهران بوده است، طرح‌ها و مطالعات متعددی برای محدوده مرکز تاریخی شهر تهران انجام شده است که در برخی از این مطالعات به محور لاله زار اشاره شده، و برخی از مطالعات نیز به صورت خاص به محدوده محور لاله زار پرداخته‌اند.

در طرح تفصیلی شهر تهران و به تبع آن طرح تفصیلی منطقه‌ی ۱۲ شهر تهران، به صورت مشخص محدوده لاله‌زار در ارتباط با محدوده اطراف خود نیازمند اصلاح ساختارهای کالبدی و اجتماعی از جمله؛ مرمت، بهسازی و بازسازی بناها، اصلاح ساختار ترافیکی (محور لاله‌زار به طور مشخص پیاده راه در نظر گرفته شده است)، اصلاح کاربری‌های ناسازگار با محدوده شهری، احیای سرزندگی شهری و ... است.

روش‌شناسی

رویکرد اصلی پژوهش بر اصول ارزیابی تأثیر اجتماعی (SIA^۱) استوار است. ارزیابی تأثیر اجتماعی زیرمجموعه‌ای از علوم اجتماعی است که دانش لازم برای تحلیل منظم تأثیرات اقدام، برنامه، پروژه یا تغییر سیاست پیشنهادی بر کیفیت زندگی روزمره‌ی افراد و اجتماع‌هایی که محیطشان تحت تأثیر است را فراهم می‌کند. تأثیرات اجتماعی به تغییراتی اشاره دارد که اقدام پیشنهادی در سطح اجتماعی یا فردی به بار می‌آورد و شیوه‌ی زندگی، کار، تفریح و روابط افراد با یکدیگر، نحوه‌ی برآوردن نیازهایشان و به‌طور کلی شیوه‌ی انطباقشان به‌عنوان اعضای جامعه را تغییر می‌دهد (بارج، ۱۳۹۱). در این نوع از پژوهش‌ها شناسایی اقدام، دامنه‌ی یابی، شناسایی ذی‌نفعان، تعیین تأثیرات اقدام و پیش‌بینی پیامدهای اقدام از جمله مهم‌ترین مراحل آن است. از سوی دیگر، این پژوهش را می‌توان به‌واسطه استفاده از فن‌ها و ابزارهای مختلف از منظر رویکرد روشی، پژوهشی ترکیبی نیز نام نهاد (استفاده از روش‌های کیفی و کمی). روش مورد استفاده از نظر مسیر توصیفی و از نظر هدف کاربردی است.

در این پژوهش چند جامعه‌ی آماری به شرح زیر وجود دارد:

۱. کلیه‌ی اسناد موجود در رابطه با منطقه‌ی ۱۲ شهرداری تهران و پروژه ساماندهی، بهسازی و نوسازی خیابان لاله‌زار (شامل اطلاعات حاصل از سرشماری، طرح‌های پژوهشی، مطالعات شهرداری، طرح تفصیلی، طرح توجیهی پروژه، سند توسعه محله، و...).

برخی از طرح‌های مورد بررسی در این پژوهش به قرار زیر بوده است: ساماندهی، بهسازی و نوسازی خیابان لاله‌زار، مطالعات امکان‌سنجی پیاده‌راه‌سازی خیابان لاله‌زار (حداصل میدان امام خمینی (ره) تا خیابان جمهوری، طرح ارتقاء کیفیت زندگی در مرکز تاریخی شهر تهران (با رویکرد توسعه گردشگری و زیست مؤمنانه)، افق چشم‌انداز سیاست حمل‌ونقل و ترافیک در منطقه ۱۲، مطالعه امکان‌سنجی احداث پیاده‌راه در خیابان لاله‌زار، ساماندهی، بهسازی و نوسازی خیابان لاله‌زار (حداصل خیابان انقلاب تا خیابان جمهوری)، پیاده‌راه‌سازی خیابان لاله‌زار جنوبی. طرح تفصیلی یکپارچه شهر تهران، برنامه توسعه

محلّه فردوسی منطقه ۱۲، ارتقاء کیفیت زندگی در مراکز تاریخی شهر تهران (اولویت اقدامات اجرایی محلّه بهارستان و فردوسی) و

در مطالعات اسنادی صورت گرفته شده روش نمونه‌گیری هدفمند و در دسترس بوده است و تلاش شده است تمامی اسناد مرتبط با پروژه که قابلیت دسترسی داشته باشند مورد بررسی قرار گیرد. ابزار مورد استفاده نیز فیش‌های اطلاعاتی بوده است.

۲. کلیه ساکنان منطقه ۱۲ شهرداری تهران که جمعیت آن بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۵، ۲۴۱۸۳۱ نفر و تعداد خانوار ۷۹۴۷۹ بوده است (سازمان آمار ایران، ۱۳۹۶). در این بخش با استفاده از ابزار مصاحبه-نامه و روش هدفمند به گفتگو با افراد قدیمی و مطلع سطح منطقه اقدام خواهد شد. اشباع نظری نیز نشان دهنده‌ی کیفیت نمونه‌های مورد بررسی خواهد بود.

۳. کلیه‌ی ساکنان محدوده‌ی بلافصل پروژه (محلّه‌های بهارستان و فردوسی) که جمعیت آن ۲۴۹۷۲ نفر است^۱. در این بخش با استفاده از ابزار مصاحبه‌نامه و روش هدفمند به گفتگو با افراد قدیمی و مطلع سطح محدوده‌ی مورد بررسی اقدام خواهد شد. اشباع نظری نیز نشان‌دهنده‌ی کیفیت نمونه‌های مورد بررسی خواهد بود.

۴. کلیه‌ی کسبه‌ی فعال در خیابان لاله‌زار، در این بخش از پژوهش با استفاه از فرمول برآورد حجم نمونه با حدود ۴۰۰ نفر از کسبه‌ی خیابان لاله‌زار و کوچه‌های منتهی به آن در قالب پرسشنامه اقدام به گفتگو صورت خواهد پذیرفت.

۵. مراجعان و مشتریان خیابان لاله‌زار. در برخورد با این گروه از افراد با استفاه از روش نمونه‌گیری هدفمند و در دسترس با مراجعان به این خیابان مصاحبه انجام خواهد شد. اشباع نظری نیز کیفیت نمونه در این بخش را مشخص خواهد نمود.

۶. نهادهای سازمان‌های مستقر در خیابان لاله‌زار، در این مرحله تلاش خواهد شد تا تمام‌شماری صورت گیرد و با نهادهای سازمان‌های مستقر در این خیابان مصاحبه صورت گیرد. برخی از نهادهای سازمان‌های مورد گفتگو در این طرح به قرار زیر هستند: روزنامه کیهان، شعب بانک‌های ملت، ملی، انصار و مسکن فعال در خیابان لاله‌زار، کافه ایوان، مهمانپذیر یاس و هتل سعدی، مسجد لاله‌زار، سرای محلّه‌ی فردوسی - لاله‌زار.

۷. نهادهای سازمان‌های مرتبط با طرح

در این مرحله با روش هدفمند نهادهای مرتبط شناسایی و با آنها مصاحبه صورت گرفت. لازم به ذکر است در برخورد با اتحادیه‌ی صنف الکتریکی از روش بحث گروهی بهره برده شد و در جلسه‌ای با حضور

هیات مدیره این اتحادیه در خصوص پروژه گفتگو شد. اتحادیه‌ی صنف الکتریکی، اداره اوقاف ناحیه ۳ تهران، پلیس راهور منطقه ۱۲ تهران و معاونت میراث فرهنگی.

۸. نهادها و سازمان‌های خارج از محدوده و مرتبط با موضوع پژوهش در این مورد با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس به مصاحبه با مدیران و مسئولان این نهادها و موسسه‌ها اقدام شد. اشباع نظری کفایت مصاحبه را تعیین نمود. اداره برنامه‌های تئاتر و خانه نمایش وزارت ارشاد اسلامی، تئاتر مستقل تهران، مجتمع سینمایی مرکزی، مجموعه فرهنگی هنری تهران - سینما ایران، مجموعه آکادمی تئاتر شانو و مدیر کافه رومنس.

۹. متخصصان حوزه‌ی شهری

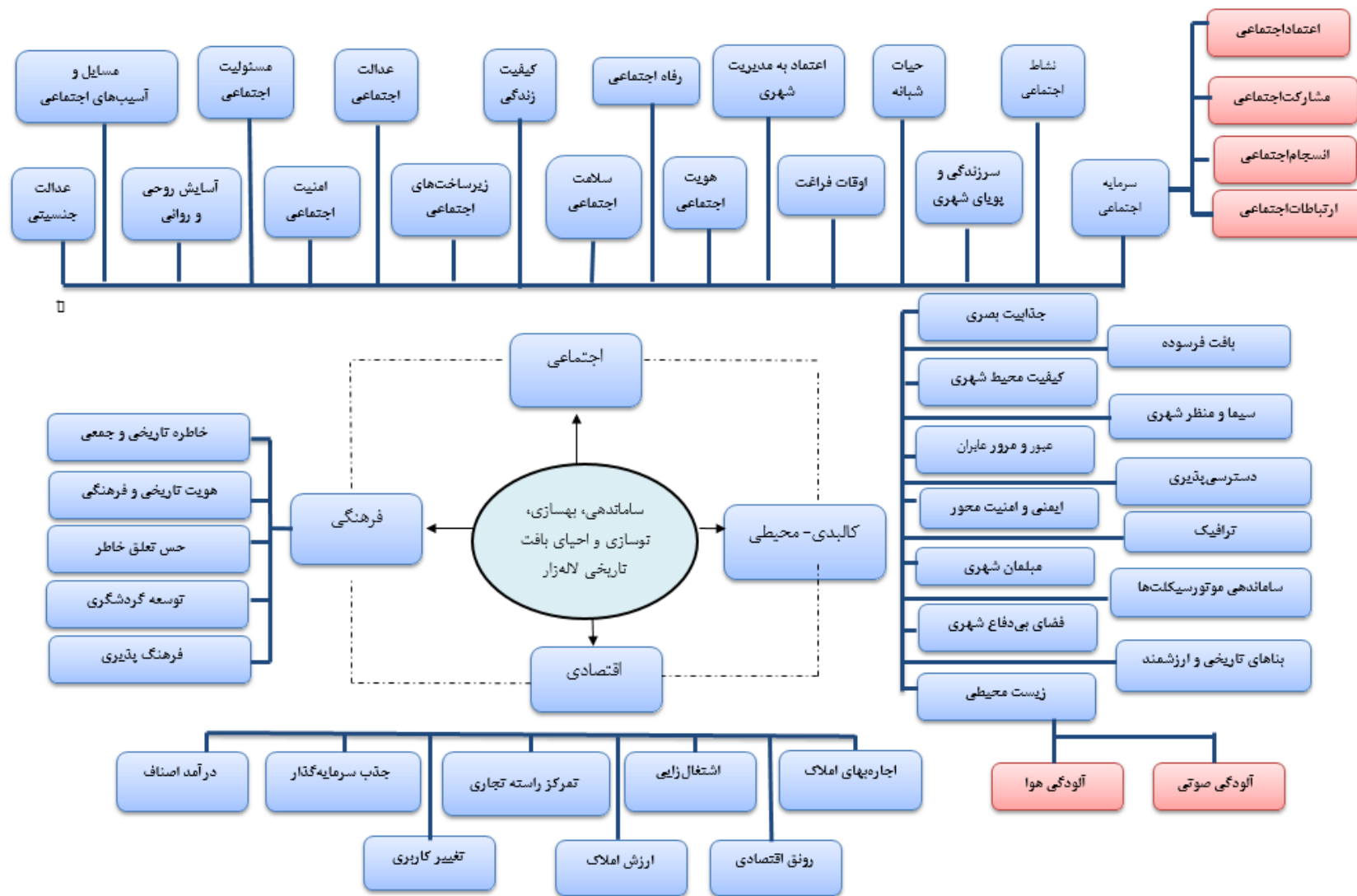
با استفاده از روش هدفمند افراد زیر انتخاب و با استفاده از فن مصاحبه با این افراد به گفتگو پرداخته شد. مهندس مسعود متولی، کارشناس شرکت بعدپویا شهر، آقای بهبهانی، مدیر سینما رودکی، مهندس مرباغی، مدیر پروژه بازسازی خانه‌ی سینما و دکتر ایزدی، دکتری معماری با گرایش مرمت شهری، معاون وزیر راه و شهرساز.

۱۰. مدیران شهری، محلی و نهادهای ذی‌نفع

در این مرحله با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند با افراد زیر گفتگو صورت گرفت. در مورد شورایاری بحث گروهی با حضور اعضای شورایاری، مدیر اجتماعی ناحیه و مدیر محله صورت گرفت - شورایاری محله فردوسی - لاله‌زار (احمدی، تنعمی، صادقی، ظهیری، امیری، حیدری، اشرفی و خانم نادری)، معاونت حمل و نقل و ترافیک شهرداری منطقه ۱۲ تهران، مدیریت بافت و بناهای تاریخی معاونت شهرسازی و معماری شهرداری تهران، معاونت اجتماعی و فرهنگی شهرداری منطقه ۱۲ تهران، معاونت برنامه‌ریزی و توسعه شهری شهرداری منطقه ۱۲ تهران و ستاد ساماندهی خیابان لاله‌زار.

یافته‌ها

احیای خیابان لاله‌زار فعالیتی جمعی است و دارای ابعاد اقتصادی، اجتماعی، زیست‌محیطی، فرهنگی و کالبدی با کارکردهای متفاوت است، در این پژوهش بر اساس رویکرد نظری کارکردگرایی، نمی‌توان تنها بر ابعاد مثبت این پروژه دست گذاشت، بنابراین با مفروض قرار دادن کارکردهای مثبت، منفی، ناخواسته و پنهان مدل مفهومی تأثیرگذاری اقدام «ساماندهی، بهسازی و نوسازی خیابان لاله‌زار» را می‌توان ترسیم نمود. در این پژوهش و در مرحله دامنه‌یابی متغیرهای تحت تاثیر این اقدام شناسایی و به صورت تصویر زیر ارائه شده است.

تصویر ۲: مدل تأثیرات پروژه ساماندهی، بهسازی، نوسازی و احیای بافت لاله‌زار

بر همین اساس با توجه به این که برای برآورد پیامدها منابع متفاوتی وجود دارد، و همچنین ویژگی‌های پیامدهای حین اجرای اقدام و پیامدهای پس از اجرا تفاوت‌های زیادی دارند، در قالب دو جدول مجزا ارائه شده‌اند:

جدول ۱: پیامدهای احتمالی حین اجرای پروژه و منبع بیان آن‌ها

پیامدها	مدیران شهری	مطالعان	مرتبط داخلی و نهادهای محدود	مرتبط خارجی از نهادهای محدود	سازمان‌های ذی‌نفع	کسبه	مراجعان	ادبیات پژوهش	پیشینه پژوهش	مطالعات اسنادی
کاهش رونق اقتصادی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
کاهش فعالیت اصناف	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
کاهش درآمد اصناف			*	*	*	*	*			
تغییر کاربری	*		*	*	*	*	*	*	*	*
کاهش آسایش روحی و روانی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
عدم سهولت دسترسی به خدمات شهری		*	*	*	*	*	*			
کاهش کیفیت محیط شهری	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
عدم دسترسی مبلمان شهری	*		*	*	*	*	*	*	*	*
عدم سهولت دسترسی پذیری	*		*	*	*	*	*	*		
عدم سهولت عبور و مرور عابران								*	*	
افزایش ترافیک	*		*	*	*	*	*	*	*	*
کاهش ایمنی و امنیت محور									*	
افزایش آلودگی هوا	*		*	*	*	*	*			
آلودگی صوتی	*		*	*	*	*	*			
تخریب بناهای تاریخی و ارزشمند			*							

جدول ۲: پیامدهای احتمالی پس از اجرای پروژه و منبع بیان آن‌ها

پیامدها	مدیران شهری	مطالعان	مرتبط داخلی و نهادهای محدود	سازمان‌ها و نهادهای مرتبط خارج از محدوده	سازمان‌های ذی‌نفع	کسبه	مراجعان	ادبیات پژوهش	پیشینه پژوهش	مطالعات اسنادی
افزایش رونق اقتصادی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
کاهش رونق اقتصادی			*	*	*	*				
افزایش درآمد اصناف	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
تغییر کاربری	*		*	*	*	*			*	*
افزایش ارزش املاک	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
کاهش ارزش املاک			*	*	*	*				
افزایش اجاره‌بها املاک	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
کاهش اجاره‌بها املاک			*	*	*	*				
افزایش جذب سرمایه‌گذار	*	*	*	*	*	*			*	
افزایش اشتغال‌زایی	*	*	*	*	*	*			*	
عدم تمرکز راسته تجاری	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
حفظ بناهای تاریخی و ارزشمند	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
احیای بافت فرسوده	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
بهبود سیما و منظر شهری	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ایجاد جذابیت بصری									*	
ایجاد مبلمان شهری	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
بهبود دسترسی‌پذیری	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
بهبود وضعیت عبور و مرور عابران									*	
کاهش ترافیک	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
افزایش تنوع کاربری									*	
ساماندهی موتورسیکلت‌ها	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
حذف فضای بی‌دفاع شهری	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
افزایش ایمنی و امنیت محور									*	
کاهش آلودگی هوا								*	*	
کاهش آلودگی صوتی								*	*	
افزایش هویت اجتماعی					*	*	*	*	*	*

ادامه‌ی جدول ۲: پیامدهای احتمالی پس از اجرای پروژه و منبع بیان آن‌ها

پیامدها	مدیران شهری	مطالعان	مرتبط داخلی و نهادهای	مرتبط خارج از محدوده	سازمان‌های ذی‌نفع	کسبه	مراجعان	ادبیات پژوهش	پیشینه پژوهش	مطالعات اسنادی
کاهش مسائل و آسیب‌های اجتماعی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
افزایش امنیت اجتماعی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
افزایش آسایش روحی و روانی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
افزایش مسئولیت اجتماعی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
افزایش عدالت جنسیتی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
حیات شبانه	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
افزایش مشارکت اجتماعی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
افزایش ارتباطات اجتماعی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
افزایش اعتماد اجتماعی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
افزایش انسجام اجتماعی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
سهولت دسترسی به خدمات شهری	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ارتقا کیفیت زندگی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
رعایت حقوق فردی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
کاهش اعتماد به مدیریت شهری	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
غنی‌سازی اوقات فراغت	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
افزایش نشاط اجتماعی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
افزایش سلامت اجتماعی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
افزایش رفاه اجتماعی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ایجاد عدالت اجتماعی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
افزایش جامعه‌پذیری	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
حفظ خاطره تاریخی و جمعی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
افزایش حس تعلق خاطر	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
هویت تاریخی- فرهنگی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
توسعه گردشگری	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
افزایش کیفیت محیط شهری	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

مدیریت پیامدها (کاربست)

پیش از اقدامات مرتبط با نظام اجرا، در این طرح، لازم است تمهیداتی برای آموزش، اطلاع‌رسانی و مشارکت مردمی اندیشیده شود تا موجب کارایی و پویایی هر چه بیشتر نظام ارتباطی شود. تا زمانی که متأثران پروژه، به‌طور فعال در جریان اقدام توسعه‌ای قرار نگیرند، احساس می‌کنند که از سوی مسئولان شهری دیده نشده‌اند و مسئولان بدون توجه به آن‌ها درصدد تغییر شرایط زندگی آن‌ها برآمده‌اند. بر اساس داده‌ها نیز چنین نگرشی نسبت به اقدام حاضر وجود دارد. عدم اطلاع‌رسانی ممکن است موجب بروز نگرانی‌هایی در خصوص آینده و تغییرات ناشی از اجرای اقدام در متأثران شود که از طرف آن‌ها مقاومت‌هایی در مقابل اقدام شکل می‌یابد.

طبیعی است که در چنین صورتی این متأثران، همکاری لازم را در اجرای پروژه به عمل نیاورند و در نتیجه مشارکت عمومی موردنظر که از لازمه‌های موفقیت اقدام‌های توسعه‌ای است، تأمین نگردد. فرآیند جلب مشارکت عمومی از آگاهی آغاز می‌شود، زیرا مشارکت نیازمند همبستگی است، همبستگی در سایه‌ی اعتماد محقق می‌شود و اعتماد نیز در گرو داشتن آگاهی است. هرچه اطلاع‌رسانی و آگاهی - بخشی به مردم شفاف‌تر و صادقانه‌تر صورت گیرد، احتمال جلب اعتماد آن‌ها نیز بالاتر خواهد رفت. از طرفی در چنین شرایطی رانت‌های اطلاعاتی نیز شکل نخواهند گرفت، زیرا اطلاعات در اختیار عده‌ای خاص محصور نمی‌شود. برای این منظور فهرست اقدام‌های پیشنهادی مرتبط با آموزش، اطلاع‌رسانی و مشارکت در جدول زیر گنجانده شده است.

جدول ۳: فهرست اقدام‌های مربوط به آموزش، اطلاع‌رسانی و مشارکت مردمی

ردیف	فهرست اقدام‌ها	ماهیت اصلی اقدام	زمان		
			پیش از اجرا	حین اجرا	پس از اجرا
۱	تهیه‌ی بانک اطلاعاتی املاک حوزه‌ی مداخله‌ی اقدام و صاحبان آن‌ها به‌منظور شناخت دقیق ذی‌نفعان و نحوه‌ی جلب رضایت و مشارکت آنان	اطلاع‌رسانی	✓		
۲	آگاه‌سازی صاحبان املاک به ویژه اداره اوقاف، کسب‌وکارها و نهادهای واقع در خیابان (به ویژه مسجد) نسبت به کلیات و جزئیات طرح و تأثیر آن بر آینده‌ی منافع آن‌ها در قالب بروشورهای اطلاع‌رسانی و یا برگزاری جلسات مشترک با توجه به نگرش منفی موجود	اطلاع‌رسانی	✓		
۳	انتقال توصیه‌های ایمنی و راه‌کارهای کاهش تأثیرات منفی ناشی از عملیات عمرانی (به ویژه آلاینده‌ی محیطی) به کسبه و نهادهای حوزه‌ی مداخله‌ی طرح	آموزش	✓		
۴	درگیر کردن مطلعان محلی و افراد باسابقه‌ی سکونت بالا در محدوده به‌عنوان رابط بین شهرداری و شهروندان	مشارکت	✓		
۵	استفاده از بروشور، تیزر تبلیغاتی، گزارش رسانه‌ای و شبکه‌های اجتماعی مجازی جهت اطلاع‌رسانی به ذی‌نفعان پروژه و سایر شهروندان	اطلاع‌رسانی	✓		
۶	به‌کارگیری و فعال‌سازی نظارت‌های مردمی از طریق معرفی سامانه‌های نظارتی ۱۳۷ و ۱۸۸۸ توسط بنر یا مراجعه‌ی حضوری، و تشویق کسبه و مردم به اطلاع‌رسانی و ارائه‌ی بازخورد	مشارکت	✓		
۷	به کار گماردن فرد یا افرادی در محل اجرای پروژه با مسئولیت راهنمایی و هدایت ترافیک در محل عملیاتی به‌طوری‌که پاسخ‌گویی پرسش‌های مردمی هم باشند	اطلاع‌رسانی	✓		
۸	نصب بنرهای مرتبط با چشم‌انداز خیابان	اطلاع‌رسانی	✓		
۹	اطلاع‌رسانی بهنگام درباره‌ی وضعیت ترافیکی محدوده به‌منظور کاهش جذب سفر حین اجرای اقدام	اطلاع‌رسانی	✓		
۱۰	ایجاد هماهنگی منسجم بین واحدهای داخلی شهرداری و هم‌بین شهرداری و نهادهای دیگر به‌خصوص درباره‌ی چگونگی، برنامه ریزی و زمان‌بندی اجرای طرح	اطلاع‌رسانی و مشارکت	✓		
۱۱	هماهنگی زمان شروع و محدوده‌ی اجرای پروژه با مرکز اورژانس و سازمان آتش‌نشانی (و مسئولان زیرساخت‌های شهری) برای در نظر گرفتن مسیر جایگزین در صورت بروز حادثه	اطلاع‌رسانی	✓		
۱۲	فرهنگ‌سازی برای استفاده بهینه از پیاده‌راه و نحوه‌ی عبور و مرور و پارک خودروها و موتورسیکلت‌های کسب و کارهای خیابان لاله‌زار از طریق روش‌های مختلف مانند به‌کار گماردن افرادی در قالب پارک‌بان و موتوربان، یا استفاده از تابلوها یا رنگ‌بندی متمایز کف‌پوش در مسیر به منظور حفظ ایمنی و نظم ترافیکی	آموزش	✓		
۱۳	نظرسنجی از کسبه و مسجد محله برای طراحی و نوسازی خیابان لاله‌زار و اجازه اعمال نظر به آن‌ها در راستای جلب رضایت و مشارکت	مشارکت	✓		

برای طراحی و تدوین نظام اجرا، با هدف مدیریت اجرایی پیامدها با رویکرد اقدامات زنجیره‌ای، راهکارهای پیشنهادی گروه اتا در قالب جدول گردآوری شده‌اند. با توجه به پیامدهای کوتاه‌مدت و میان‌مدت طرح در زمان حین اجرا، جدولی با هدف مشابه برای پیامدهای حین اجرای طرح نیز طراحی شده‌است.

جدول ۴: فهرست اقدام‌های لازم برای مدیریت پیامدهای اقدام (پیش از اجرا)

ردیف	راهکار	ماهیت			پیامد مربوطه
		اجرائی	حفاظت‌سازی	توسعه‌بخش	
۱	تشکیل ستادی به منظور هماهنگی بین ذی‌نفعان، سازمان‌ها و نهادهای درگیر در پروژه	✓			<ul style="list-style-type: none"> - افزایش سرمایه‌ی اجتماعی - افزایش انسجام اجتماعی - افزایش مشارکت اجتماعی - بهبود نگرش نسبت به شهرداری - افزایش عدالت اجتماعی
۲	تقسیم پروژه به چند فاز اجرایی و اجرای گام به گام آن		✓		<ul style="list-style-type: none"> - کاهش اختلال در ترافیک - کاهش تغییرات الگوی زندگی روزمره - کاهش تغییرات درآمد کسبه - کاهش تغییرات منظر شهری
۳	ایجاد اعتماد در میان ذی‌نفعان به ویژه کسبه، مسجد محله و اداره اوقاف از طریق رایزنی و بیان این موضوع که هدف از اجرای طرح، تغییر کاربری و یا تغییر در فعالیت‌های خیابان لاله‌زار نخواهد بود	✓			<ul style="list-style-type: none"> - افزایش سرمایه‌ی اجتماعی - افزایش انسجام اجتماعی - افزایش مشارکت اجتماعی - بهبود نگرش نسبت به شهرداری - افزایش عدالت اجتماعی
۴	تأمین منافع مسجد به منظور جلوگیری از مخالفت‌های احتمالی با پروژه و جلوگیری از پروژه، از طریق اقداماتی مانند مرمت بنای مسجد	✓			<ul style="list-style-type: none"> - افزایش سرمایه‌ی اجتماعی - افزایش انسجام اجتماعی - بهبود نگرش نسبت به شهرداری

ادامه‌ی جدول ۴: فهرست اقدام‌های لازم برای مدیریت پیامدهای اقدام (پیش از اجرا)

ردیف	راهکار	ماهیت		
		فرهنگی	حفاظت‌سازی	توسعه‌محور
۵	تسهیل انتقال کسب و کارهای متضاد با بافت فرهنگی و تاریخی خیابان لاله‌زار (به ویژه لاله‌زار جنوبی) از طریق تخفیفات عوارض یا مالیات، ارائه‌ی تسهیلات بانکی و مشاوره تخصصی به کسبه		✓	
۶	در نظر گرفتن برخی تخفیفات در عوارض، مالیات و... برای مستاجران و کسبه موقت با توجه به زیان تجاری طی اجرای پروژه	✓		

ادامه‌ی جدول ۴: فهرست اقدام‌های لازم برای مدیریت پیامدهای اقدام (پیش از اجرا)

ردیف	راهکار	ماهیت			پیامد مربوطه
		آینده	تجزیه	اندازه	
۷	طراحی بسته‌های تشویقی (شامل تخفیف‌هایی در عوارض و...) برای کسبه‌ی مشتاق به تغییر فعالیت‌های سازگار با بافت تاریخی - فرهنگی لاله‌زار (کلاس هنری، آتلیه، کافه، رستوران و...)	✓			<ul style="list-style-type: none"> - کاهش تغییرات عدالت اجتماعی - کاهش تغییرات سرمایه‌ی اجتماعی - بهبود نگرش نسبت به شهرداری - کاهش تغییرات درآمد کسبه - بهبود فرصت‌های شغلی - بهبود الگوی مشاغل - بهبود سرانه‌ی کاربری‌ها
۸	استفاده از عناصر هویت‌بخش مرتبط با «تهران قدیم، تئاتر و هنر» در فرآیند طراحی	✓			<ul style="list-style-type: none"> - افزایش ظرفیت گردشگری - بهبود نگرش نسبت به خیابان - بهبود گذران اوقات فراغت - افزایش هویت فرهنگی - افزایش تجارب معنادار و خاطره‌انگیز - افزایش حس تعلق و هویت محلی - افزایش حضور مردم در فضاهای عمومی - بهبود مدیریت فضاهای عمومی - بهبود سیما و منظر شهری - تغییر در ارزش بهای زمین - بهبود فرصت‌های شغلی

ادامه‌ی جدول ۴: فهرست اقدام‌های لازم برای مدیریت پیامدهای اقدام (پیش از اجرا)

ردیف	راهکار	ماهیت			پیامد مربوطه
		آ.ت.ت.ا.	س.ا.ی.	ا.د.ن.ا.	
۹	در نظر گرفتن اصول پدافند غیرعامل و مدیریت بحران در طراحی خیابان و المان‌هایی مانند مبلمان شهری (از جمله جلوگیری از انسداد راه نیروهای امدادی (اورژانس و آتش‌نشانی) در زمان حادثه)	✓			<ul style="list-style-type: none"> - بهبود دسترسی آسان و ایمن - کاهش تغییرات ترافیکی
۱۰	توجه به موضوع جمع‌آوری هدایت آب‌های سطحی و نزولات جوی در فصول بارش و تبدیل آن به رواناب در جهت جلوگیری از آبگرفتگی معابر در طراحی صورت گرفته	✓			<ul style="list-style-type: none"> - افزایش کیفیت محیط شهری - بهبود نگرش نسبت به شهرداری
۱۱	اجرا نشدن هیچ اقدام اجرایی در زمستان به ویژه اسفندماه (پیک حوادث و تردد) با توجه به نظر تمام ذی‌نفعان به‌ویژه سازمان آتش‌نشانی و مرکز اورژانس	✓			<ul style="list-style-type: none"> - کاهش تغییرات درآمد کسبه - کاهش تغییرات عدالت اجتماعی - کاهش تغییرات سرمایه‌ی اجتماعی - بهبود نگرش نسبت به شهرداری - بهبود کیفیت محیط شهری
۱۲	حل مشکل محدودیت‌های مناقشه‌برانگیز پهلوگاه‌ها که مستعد تضاد بین کسبه، موتورسیکلت‌سواران و مراجعان است و در صورت سپردن مدیریت آن به گروه خاصی نظیر هیئت امنای پاساژ، برخورد سلیقه‌ای را در پی خواهد داشت. این موضوع از جمله ریسک‌های اساسی در پروژه خواهد بود	✓			<ul style="list-style-type: none"> - کاهش تغییرات درآمد کسبه - کاهش تغییرات عدالت اجتماعی - کاهش تغییرات سرمایه‌ی اجتماعی - بهبود نگرش نسبت به شهرداری - بهبود سرانه‌ی خدمات - کاهش تغییرات ترافیکی

ادامه‌ی جدول ۴: فهرست اقدام‌های لازم برای مدیریت پیامدهای اقدام (پیش از اجرا)

ردیف	راهکار	ماهیت		
		اجرائی	حفاظت‌سازی	فرهنگی
۱۳	همکاری و همفکری با پلیس راهور و کارگروه پیشنهادی از ابتدای طرح به منظور تدوین راه‌کارهایی برای حفظ امنیت، ایمنی و آسایش عابران پیاده با توجه به توقف و پارک موتورسیکلت‌ها در پیاده‌رو و تردد پر حجم آن‌ها که احتمالاً به پیاده‌روها نیز تعرض خواهد کرد		✓	
۱۴	در نظر گرفتن فضایی برای دست‌فروشان و هنرمندان خیابانی در طراحی فضای پیاده‌روها			✓
۱۵	پیشنهاد محدوده‌ی شرق و شمال شرق تهران در صورت انجام مذاکره برای جابجایی صنف الکترونیکی و لوسترفروشی (با توجه به یافته‌های مرتبط با الگوی سکونت کسبه و مراجعان)		✓	

ادامه‌ی جدول ۴: فهرست اقدام‌های لازم برای مدیریت پیامدهای اقدام (پیش از اجرا)

ردیف	راهکار	ماهیت			پیامد مربوطه
		اجتماعی	فرهنگی	زیست‌محیطی	
۱۶	توجه به تردد معلولان، نابینایان و کم بینایان در طراحی و اجرای پروژه	✓			<ul style="list-style-type: none"> - بهبود عدالت شهری - افزایش کیفیت محیط شهری - افزایش ظرفیت گردشگری - افزایش حضور مردم در فضاهای عمومی - بهبود نگرش نسبت به شهرداری
۱۷	در نظر گرفتن امکان مکث و گفتگو در طراحی مبلمان شهری و ایجاد زمینه‌ی تعامل و کنش اجتماعی بین شهروندان	✓			<ul style="list-style-type: none"> - افزایش تعاملات اجتماعی - بهبود مدیریت فضاهای عمومی - افزایش حضور مردم در فضاهای عمومی - افزایش حس تعلق و هویت محلی - بهبود گذران اوقات فراغت - افزایش تجارب معنادار و خاطره‌انگیز
۱۸	توجه به شیرخنده‌های آتش‌نشانی در زمان اجرای پروژه (تجربه مشابه در پروژه سی‌تیر که شیرخنده‌ها زیر سنگ فرش قرار گرفته بود)	✓			<ul style="list-style-type: none"> - کاهش تغییرات کیفیت محیط شهری
۱۹	خودداری از تعبیه‌ی تراموا در مسیر با توجه به قدمت و آسیب‌پذیری بناها و خانه‌های تاریخی	✓			<ul style="list-style-type: none"> - کاهش آلاینده‌ی محیطی (لرزشی)
۲۰	استفاده از دانش مطلعین محلی یا افرادی که به نحوی از ویژگی‌های اجتماعی و فرهنگی محدوده‌ی لاله‌زار آگاهی دارند (همچون آقای پولادوند)	✓			<ul style="list-style-type: none"> - افزایش مشارکت اجتماعی - افزایش سرمایه‌ی اجتماعی - افزایش حس تعلق و هویت محلی

ادامه‌ی جدول ۴: فهرست اقدام‌های لازم برای مدیریت پیامدهای اقدام (پیش از اجرا)

ردیف	راهکار	ماهیت		
		فرهنگی	حفاظت‌سازی	سازمانی
۲۱	تعبیه‌ی امکانات رفاهی مانند سرویس‌های بهداشتی به منظور حفظ یا افزایش رضایت گردشگران			✓
۲۲	افزایش تعداد پهلوگاه‌ها با توجه به این موضوع که با توجه به یافته‌های پژوهش در حال حاضر «ترافیک و شلوغی ناشی از بارگیری» و «عدم وجود بارانداز و پارک حاشیه‌ای» با اختلاف بسیار زیاد مهم‌ترین مشکلات خیابان لاله‌زار ارزیابی شده‌اند	✓		

جدول ۵: فهرست اقدام‌های لازم برای مدیریت پیامدهای اقدام (حین اجرا)

ردیف	راهکار	ماهیت			پیامد مربوطه
		اجتناب	تزیین	ایجاد	
۱	اولویت‌دهی به بازسازی ساختمان‌های متروکه، مرمت نماها، یکسان‌سازی تابلوها، پاک‌سازی دیوارها براساس نظر کسبه	✓		✓	<ul style="list-style-type: none"> - افزایش مشارکت اجتماعی - افزایش سرمایه‌ی اجتماعی - تغییر نگرش نسبت به شهرداری - بهبود سیما و منظر شهری
۲	توقف عملیات عمرانی در اواخر هفته و همچنین پوشش زواید آلاینده‌ی محیطی به منظور کاهش تأثیرگذاری منفی بر روند فروش کسبه		✓		<ul style="list-style-type: none"> - کاهش تغییرات درآمد کسبه - کاهش تغییرات عدالت اجتماعی - کاهش تغییرات سرمایه‌ی اجتماعی - بهبود نگرش نسبت به شهرداری - کاهش آلاینده‌ی‌های محیطی - کاهش تغییرات کیفیت زندگی - بهبود سیما و منظر شهری - بهبود کیفیت محیط شهری
۳	استفاده از زمان تعطیلی کسبه برای انجام امور عمرانی با توجه به الگوی زمانی کار کسبه (معمولاً از ۹ تا ۲۰) به ویژه در بخش جنوبی خیابان که واحدهای مسکونی کمتری در اطراف آن وجود دارد		✓		<ul style="list-style-type: none"> - کاهش تغییرات درآمد کسبه - کاهش تغییرات سرمایه‌ی اجتماعی - بهبود نگرش نسبت به شهرداری - کاهش آلاینده‌ی‌های محیطی - کاهش تغییرات کیفیت زندگی - بهبود کیفیت محیط شهری

ادامه‌ی جدول ۵: فهرست اقدام‌های لازم برای مدیریت پیامدهای اقدام (حین اجرا)

ردیف	راهکار	ماهیت			پیامد مربوطه
		اجتماعی	اقتصادی	فرهنگی	
۴	تأمین انبار برای کسبه‌ی فعال در محدوده لاله‌زار به ویژه در زمان اجرای اقدام که تردد موتورسیکلت‌ها و خودروها با مشکلات زیادی مواجه می‌شود	✓			<ul style="list-style-type: none"> - کاهش تغییرات درآمد کسبه - کاهش تغییرات سرمایه‌ی اجتماعی - بهبود نگرش نسبت به شهرداری - کاهش تغییرات ترافیکی - بهبود تغییرات کاربری فضاهای مترکه
۵	تلاش در جهت احیا و بازسازی مشارکتی با سایر نهادها و سازمان‌های مرتبط نظیر خانه‌ی سینما در راستای افزایش مشارکت			✓	<ul style="list-style-type: none"> - افزایش مشارکت اجتماعی - افزایش ظرفیت گردشگری - بهبود گذران اوقات فراغت - افزایش هویت فرهنگی - بهبود نگرش نسبت به خیابان - تغییر در فرصت‌های شغلی
۶	افزایش خوانایی محلی توسط تابلوهای راهنما برای نقاط تاریخی (حتی برای اماکنی که هنوز احیا نشده است) در جهت راهنمایی گردشگران و همچنین ایجاد و تقویت هویت تاریخی در محدوده			✓	<ul style="list-style-type: none"> - افزایش هویت فرهنگی - بهبود مدیریت فضاهای عمومی
۷	اعمال نظارت‌های تخصصی و استانداردهای بالا در اجرای عملیات عمرانی به‌خصوص ویژگی‌های ماشین‌آلات از نظر میزان آلاینده‌ی			✓	<ul style="list-style-type: none"> - کاهش آلاینده‌ی محیطی - کاهش تغییرات کیفیت محیط شهری - تغییر نگرش نسبت به شهرداری - کاهش تغییرات کیفیت زندگی

ادامه‌ی جدول ۵: فهرست اقدام‌های لازم برای مدیریت پیامدهای اقدام (حین اجرا)

ردیف	راهکار	ماهیت			پیامد مربوطه
		اجتناب	حداقل‌سازی	بهبود	
۸	نصب پایه چراغ‌ها به منظور روشنایی در سراسر خیابان		✓		<ul style="list-style-type: none"> - کاهش فضای بی‌دفاع شهری - افزایش حضور مردم در فضاهای عمومی - بهبود مدیریت فضاهای عمومی - افزایش امنیت اجتماعی - بهبود سیما و منظر شهری - کاهش آسیب‌های اجتماعی
۹	در نظر گرفتن فضایی مناسب (ثابت و یا موقت) در خ لاله‌زار جهت استقرار اورژانس با توجه به اعلام آمادگی اورژانس تهران برای تجهیز این فضا		✓		<ul style="list-style-type: none"> - بهبود سرانه‌ی خدمات - بهبود عدالت شهری - تغییر نگرش نسبت به خیابان - افزایش ظرفیت گردشگری
۱۰	شناسایی فضاهای بی‌دفاع در محدوده و طراحی در راستای حذف این فضاها (به طور مثال ک نوشین و ک باربد)		✓		<ul style="list-style-type: none"> - کاهش فضای بی‌دفاع شهری - افزایش حضور مردم در فضاهای عمومی - بهبود مدیریت فضاهای عمومی - افزایش امنیت اجتماعی - بهبود سیما و منظر شهری - کاهش آسیب‌های اجتماعی

ادامه‌ی جدول ۵: فهرست اقدام‌های لازم برای مدیریت پیامدهای اقدام (حین اجرا)

ردیف	راهکار	ماهیت			پیامد مربوطه
		اجتناب	حداقل‌سازی	توسعه	
۱۱	تعبیه‌ی مسیر جایگزین و اطلاع‌رسانی آن از طریق تابلو			✓	<ul style="list-style-type: none"> - کاهش تغییرات ترافیکی - کاهش تغییرات کیفیت محیط شهری - کاهش تغییرات دسترسی آسان و ایمن - کاهش تغییرات کیفیت زندگی - کاهش تغییرات سرمایه‌ی اجتماعی
۱۲	حل مشکلات مربوط به سیم‌کشی و اتصالات برق با توجه به آنکه عمده حوادث و حریق خیابان لاله‌زار مربوط به سیم‌کشی و اتصالات برق بوده است		✓		<ul style="list-style-type: none"> - بهبود مدیریت فضاهای عمومی - بهبود کیفیت محیط شهری - تغییر نگرش نسبت به خیابان
۱۳	اعطای تخفیف به کسبه‌ی لاله‌زار برای استفاده از پارکینگ‌های اطراف به ویژه حین عملیات عمرانی (با توجه به اینکه هم اکنون نیز بیش از نیمی از کسبه خودرو یا موتور خود را در خیابان پارک می‌کنند)			✓	<ul style="list-style-type: none"> - بهبود کاربری فضاهای متروکه - بهبود مدیریت فضاهای عمومی
۱۴	توجه به مسدود شدن خیابان در صورت بروز حادثه و حضور نیروهای امدادی در لاین سواره		✓		<ul style="list-style-type: none"> - افزایش دسترسی آسان و ایمن
۱۵	در صورت امکان خرید تجهیزات و لوازم برقی مورد نیاز منطقه از کسبه خسارت دیده			✓	<ul style="list-style-type: none"> - کاهش تغییرات درآمد کسبه - تغییر نگرش نسبت به شهرداری - افزایش سرمایه‌ی اجتماعی

جدول ۶: فهرست اقدام‌های لازم برای مدیریت پیامدهای اقدام (پس از اجرا)

ردیف	راهکار	ماهیت		
		اجتناب	حداقل‌سازی	ترویج
۱	برندسازی خیابان لاله‌زار به عنوان «مرکز تئاتر و هنرهای نمایشی شهر تهران» با توجه به پیشینه‌ی این خیابان در حوزه‌ی تئاتر و فعالتهای هنری دیگر از طریق احیای مراکز و نمایش تئاتر با کمک اداره‌ی برنامه‌های تئاتر و خانه نمایش و تماشاخانه‌های خصوصی	✓		
۲	همراهی و همکاری با سازمان میراث فرهنگی برای ثبت ملی خیابان لاله‌زار جهت جلوگیری از تغییرات کالبدی این خیابان	✓		

ادامه‌ی جدول ۶: فهرست اقدام‌های لازم برای مدیریت پیامدهای اقدام (پس از اجرا)

ردیف	راهکار	ماهیت			پیامد مربوطه
		تربیتی	تربیتی	تربیتی	
۳	فراهم آوردن شرایط تبدیل بناها و عمارت‌های تاریخی نظیر عمارت مشیرالدوله به کافه و رستوران سنتی (ابراز تمایل کافه ایوان برای مشارکت)	✓			<ul style="list-style-type: none"> - افزایش ظرفیت گردشگری - بهبود نگرش نسبت به خیابان - بهبود گذران اوقات فراغت - افزایش حضور مردم در فضاهای عمومی - بهبود فرصت‌های شغلی - بهبود الگوی مشاغل - افزایش ارزش بهای زمین - بهبود مدیریت فضاهای عمومی
۴	تدوین شناسنامه اجتماعی - فرهنگی برای پلاک‌های ارزشمند شامل بناهای تاریخی و همچنین واحدهای تجاری دارای قدمت تاریخی به ویژه در بخش جنوبی لاله‌زار (حدود ۳۰ درصد از کسب و کارها قدمت بالای ۳۰ و حدود ۱۴ درصد بالای ۴۰ سال) و تهیه رپورتاژهای رسانه‌ای برای آنها	✓			<ul style="list-style-type: none"> - افزایش هویت فرهنگی - افزایش ظرفیت گردشگری
۵	احداث کانکس پلیس به منظور افزایش امنیت خیابان به ویژه برای بانوان با توجه به فراوانی جرائم آشکار مرتبط با مواد مخدر و همچنین نزاع و سرقت در محدوده‌ی لاله‌زار		✓		<ul style="list-style-type: none"> - افزایش امنیت اجتماعی - کاهش آسیب‌های اجتماعی - افزایش حضور مردم در فضاهای عمومی
۶	ایجاد دفاتر اداری در بناهای تاریخی محدوده و در اختیار قرار دادن آن به نهادها و سازمان‌های مرتبط چون هنرمندان، شرکت‌های مشاور در حوزه شهرسازی و معماری، دانشگاه‌ها و....	✓			<ul style="list-style-type: none"> - بهبود الگوی مشاغل - بهبود مدیریت فضاهای عمومی - افزایش هویت فرهنگی

ادامه‌ی جدول ۶: فهرست اقدام‌های لازم برای مدیریت پیامدهای اقدام (پس از اجرا)

ردیف	راهکار	ماهیت			پیامد مربوطه
		اقتصادی	اجتماعی	فرهنگی	
۷	اختصاص بخشی از خانه‌ها یا بناهای تاریخی محدوده نظیر خانه‌ی اتحادیه به نگارخانه‌ها و یا هنرمندان صنایع دستی			✓	- بهبود الگوی مشاغل - بهبود مدیریت فضاهای عمومی - افزایش هویت فرهنگی
۸	استفاده از پارکینگ کریستال جهت ساماندهی دست‌فروشان در ایام تعطیل (الگوبرداری از پارکینگ پروانه) جهت جذب شهروندان به این محدوده			✓	- افزایش ظرفیت گردشگری - افزایش حضور مردم در فضاهای عمومی - بهبود فرصت‌های شغلی - بهبود مدیریت فضاهای عمومی - افزایش درآمد شهرداری
۹	ارتقاء سیستم حمل‌ونقل عمومی محدوده و ترغیب شهروندان به استفاده از آن با اقداماتی مانند افزایش ناوگان یا افزودن خطوط بر اساس نیازسنجی	✓			- افزایش حضور مردم در فضاهای عمومی - دسترسی آسان و ایمن
۱۰	اعطای تخفیف به کسبه‌ی لاله‌زار برای استفاده از پارکینگ‌های اطراف به ویژه حین عملیات عمرانی (با توجه به اینکه هم اکنون نیز بیش از نیمی از کسبه خودرو یا موتور خود را در خیابان پارک می‌کنند)	✓			- بهبود کاربری فضاهای متروکه - بهبود مدیریت فضاهای عمومی - بهبود نگرش نسبت به شهرداری
۱۱	تمرکز بر احیاء اماکنی همچون سینما متروپل که امکان بازسازی با حداقل هزینه و راه‌اندازی مجدد (با توجه به شرایط صندلی‌ها، پرده‌ی سینما و...) را دارد			✓	- بهبود الگوی مشاغل - بهبود مدیریت فضاهای عمومی - افزایش هویت فرهنگی - بهبود فرصت‌های شغلی

ادامه‌ی جدول ۶: فهرست اقدام‌های لازم برای مدیریت پیامدهای اقدام (پس از اجرا)

ردیف	راهکار	ماهیت		
		اجتناب	حداقل‌سازی	تعمیر
۱۲	استفاده از وسایل نقلیه‌ی برقی سبک با توجه به طول زیاد معبر برای سهولت عبور و مرور (به‌ویژه سالمندان) در صورت امکان		✓	
۱۳	طراحی و یا ایجاد کافه‌های گذری (کافه کیوسک) در محدوده‌ی لاله‌زار برای رفاه مراجعان و بسترسازی تعاملات اجتماعی	✓		
۱۴	تهیه‌ی چارچوب یا دستورالعمل برای ساماندهی تابلوهای مغازه‌ها و پاساژها (به جای یکسان‌سازی تابلوی تمام کاربری‌ها مشابه خیابان انقلاب)، و استفاده از رنگ‌بندی متفاوت و متناسب برای کاربری‌های خاص	✓		
۱۵	تلاش در جهت محیا کردن امکان سکونت خانواده‌ها و کاهش تجردنشینی در منطقه از طریق زمینه‌سازی برای جذب مشاغل متناسب با نیاز خانواده مانند سوپرمارکت، قصابی، میوه‌فروشی، نانواپی و احداث مراکزی مانند مراکز درمانی		✓	

